

JAK PORUSZAĆ TEMATYKĘ MIGRACYJNĄ NA ZAJĘCIACH PRZEDMIOTOWYCH W GIMNAZJUM?

EDUKACJA MEDIALNA, Monika Komisarczyk

Jednym ze sposobów docierania z zagadnieniami edukacji globalnej do wrażliwości dzieci i młodzieży, pogłębiania ich wiedzy oraz zapraszania do aktywnego włączania się w różnego rodzaju działania, jest edukacja medialna. Obraz i dźwięk to sprawdzone kanały komunikacyjne generacji Z i według specjalistki od wykorzystywania nowych technologii medialnych, Natalii Hatałskiej, dla nich jak najbardziej naturalne. Połączenie edukacji medialnej z globalną, zwłaszcza o tematyce migracyjnej, ma głęboki humanistyczny sens. Jako ilustrację moich słów przywołam wypowiedź nigeryjskiej pisarki Chimamandy Ngozi Adichie: „*Jedna opowieść rodzi stereotypy. A problem nie polega na tym, że są nieprawdziwe, ale na tym, że są niekompletne. Sprawiają, że jedna historia staje się jedyną. Konsekwencją jednej historii jest odarcie ludzi z godności*”.

Na podstawie własnego doświadczenia uważam, że należy proponować młodzieży inspirujące materiały filmowe o różnym charakterze. W zależności od poruszanych zagadnień, wieku młodzieży, kompetencji odbiorczych sięgnąć można m.in. do fabuł, dokumentów, wywiadów, wystąpień w ramach TED, animacji, gier terenowo-multi-medialnych. Powinno się także zachęcać młodzież do samodzielnego korzystania z narzędzi medialnych, by rozumiała, jak działają i w jaki sposób wpływają na przedstawianie rzeczywistości. Polecam także Wirtualne Festiwale Antydyskryminacyjne i Wielokulturowe CEO (<http://festiwal.ceo.org.pl/>).

Tematyka migracyjna wywołuje duże zainteresowanie wśród młodych, stąd ich naturalna potrzeba, by rozmawiać o aktualnej sytuacji na świecie i wymieniać się poglądami. Zanim rozpoczniemy w klasie ten temat, powinniśmy zgodnie z zasadami dobrej rozmowy zadbać o przyjazną, bezpieczną przestrzeń oraz życzliwą atmosferę wolną od oceniania, za to otwartą na wymianę różnych argumentów. Inicjując zajęcia, należy unikać filmów czy zdjęć epatujących okrucieństwem, grających na prostych emocjach, fałszujących obraz rzeczywistości. Sprawdzają się osobiste relacje świadków wydarzeń, burzące stereotypy. Autentyczne historie zachęcają do weryfikacji poglądów, skłaniają do refleksji nad istotą uprzedzeń. Według mnie najważniejsze jest obudzenie w młodzieży wrażliwości, a w dalszej kolejności chęci działania, np. zorganizowania kampanii PAH, Maratonu Pisania Listów, zgłoszenia się do wolontariatu itp. Dobrym pomysłem jest zaproszenie na spotkanie osoby z zewnątrz; może to być podróżniczka, fotograf czy misjonarz. Młodzież zadaje pytania, jeśli widzi naszą chęć słuchania i ma zielone światło na werbalizowanie lęków. W moim odczuciu nie wolno jednak pozwalać na mowę nienawiści. Można wówczas powiedzieć: „razi mnie nazywanie przez Ciebie innych ludzi w ten sposób”, „nie zgadzam się na używanie terminów umniejszających godność drugiej osoby”, „język, jakiego używasz, obraża nie tylko mnie, oznacza brak szacunku dla wielu ludzi”. Spisanie zasad dobrej rozmowy znacząco ułatwia moderowanie dyskusji w klasie. Nauczyciel powinien pamiętać o tym, że celem zajęć z edukacji medialnej jest również oswojenie lęku u osób z małym zasobem wiedzy z zakresu edukacji globalnej, zdystansowanych do zagadnień migracyjnych. To na nie należy głównie patrzeć i do nich się zwracać, odwołując się w rozmowie do wartości i postaw. Rozmawiając z młodzieżą po sesansie, warto odwoływać się do faktów i cytować słowa osób, którym młodzież ufa, czyli np. wypowiedzi papieża, Dalajlamy, reporterów i reporterek wojennych, wybitnych pisarek czy cenionych aktorów.

Oto źródła, z których korzystam od lat: ceo.org.pl, migracje.ceo.org.pl, pah.org.pl, amnesty.org.pl, tea.org.pl, jedenswiat.org.pl, unicef.pl, unesco.org.pl/strefa-edukacji/.

